

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

28 februarie 2018

mun.Chișinău

Colegiul penal în următoarea componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Elena Covalenco,

Iurie Diaconu,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar, prin care se solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul central din 20 martie 2017 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, declarat de către partea vătămată Bîrsan Andrei, în cauza penală în privința lui

Cleaciov Victor XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX

și

Vescu Eugeniu XXXXX, născut la XXXXX, originar din XXXXX, domiciliat în XXXXX, cu viza de reședință XXXXX.

Termenul examinării cauzei:

1. Prima instanță: 10.10.2016 - 20.03.2017;

2. Instanța de apel: 02.05.2017 - 08.11.2017;

3. Instanța de recurs: 26.01.2018 - 28.02.2018.

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul central din 20 martie 2017, procesul penal intentat împotriva lui Cleaciov Victor și Vescu Eugeniu în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal, a fost încetat în temeiul art.2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova nr.210 din 29.07.2016, pe motivul intervenirii amnistiei.

2. Prima instanță, examinând cauza în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, a constatat că Cleaciov Victor împreună și de comun acord cu Vescu Eugeniu, la 30 mai 2016, ora 01.00, aflându-se în fața marketului „Vega-L” din str.Zelinskii 36, mun.Chișinău, din intenții huliganice, încălcând grosolan ordinea publică, i-au aplicat lovituri cu mâinile și picioarele în regiunea feței lui Bîrsan Andrei provocându-i, conform raportului de constatare medico-legală nr.1666/D din 04 iulie 2016, fractura mandibulei angulară stângă, cu deplasare, fractura oaselor nazale fără deplasare, care se califică drept vătămare corporală medie.

3. Împotriva sentinței a declarat apel partea vătămată A.Bîrsan, care a solicitat casarea acesteia în partea încetării procesului penal în temeiul art.2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, nr.210 din 29.07.2016, pe motivul intervenirii amnistiei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care

inculpații, în baza art.152 alin.(2), lit.e) Cod penal să fie condamnați la închisoare, invocând că instanța neîntemeiat a aplicat față de inculpați Legea privind amnistia, având în vedere că inculpații nu au reparat prejudiciul material cauzat prin infracțiune.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, apelul declarat de către partea vătămată a fost respins ca nefondat.

În motivarea soluției pronunțate, instanța de apel a reținut că sentința a fost contestată doar în partea aplicării față de V.Cleaciov și E.Vescu a prevederilor art.2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova.

În acest sens, instanța de apel a indicat că, reieșind din materialele dosarului, inculpații și-au recunoscut vina și s-au căit sincer de cele săvârșite, solicitând examinarea cauzei penale în procedură simplificată, aceștia au săvârșit o infracțiune care nu se încadrează în lista normelor penale de sancționare asupra cărora se răsfrâng interdicțiile vizate la art.10 din Legea privind amnistia, astfel întrunind condițiile prevăzute la art.2 al legii, prima instanță corect a conchis că în privința acestora poate fi aplicată amnistia.

Instanța de apel a precizat că, potrivit art.57 alin.(1) Cod penal, persoana care pentru prima oară a săvârșit o infracțiune ușoară sau mai puțin gravă poate fi liberată de răspundere penală dacă ea, după săvârșirea infracțiunii, s-a autodenunțat de bună voie, a contribuit activ la descoperirea acesteia, a compensat valoarea daunei materiale cauzate sau, în alt mod, a reparat prejudiciul pricinuit de infracțiune, iar pentru aplicarea amnistiei este suficientă întrunirea a cel puțin unui criteriu din cele 4 enumerate, astfel că în cazul recunoașterii integrale a vinovăției se consideră contribuție activă la descoperirea infracțiunii.

Totodată, instanța de apel a reținut că, potrivit cererii din 20.02.2017, partea vătămată a indicat că nu are pretenții materiale și morale față de inculpați. Mai mult, conform procesului-verbal al ședinței de judecată din 20.02.2017, A.Bîrsan și-a retras cererea din 15.02.2017 în care face referire la mărimea prejudiciului material și moral.

Complementar, instanța de apel a reținut că în cadrul cercetării judecătorești în prima instanță, A.Bîrsan nu a obiectat față de aplicarea în privința inculpaților a amnistiei.

La fel, instanța de apel a respins argumentul apelantului, precum că inculpații au semnat recipise prin care s-au obligat să repare prejudiciul cauzat, în termen de 30 de zile, având în vedere că la materialele cauzei penale este cererea părții vătămate prin care confirmă că nu are pretenții față de inculpați.

5. Împotriva hotărârilor judecătorești a declarat recurs ordinar partea vătămată A.Bîrsan care, invocând temeiul prevăzut de art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, solicită casarea acestora în partea încetării procesului penal în temeiul art.2 din Legea privind amnistia în legătură cu aniversarea a 25-a de la proclamarea independenței Republicii Moldova, pe motivul intervenirii amnistiei, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpații să fie condamnați la închisoare, pe motiv că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția; - instanța neîntemeiat a aplicat față de inculpați amnistia, având în vedere că inculpații nu au reparat prejudiciul material cauzat prin infracțiune; - instanța nejustificat și-a axat decizia de a respinge apelul și a menține sentința pe faptul că partea vătămată, la data 20.02.2017, a formulat o cerere prin care a indicat că nu are pretenții materiale și morale față de inculpați, or, aceasta a fost scrisă doar după ce inculpații au semnat recipise prin care s-au obligat să repare prejudiciul cauzat, în termen de 30 de zile; - instanța eronat a considerat că este suficientă întrunirea a cel puțin unui criteriu din cele 4 prevăzute de art.57 alin.(1) Cod penal, și anume recunoașterea integrală a vinovăției.

6. Examinând admisibilitatea în principiu a recursului ordinar declarat de către partea vătămată A.Bîrsan în raport cu motivele invocate și materialele dosarului, ținând cont de opiniile procurorului, prin care se solicită admiterea recursului ordinar declarat de către partea vătămată, Colegiul penal decide asupra inadmisibilității acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art.427 alin.(1) Cod de procedură penală, hotărârea instanței de apel poate fi supusă recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanța de fond ori de apel.

Recurentul în recurs a invocat ca temei de casare a deciziei instanței de apel art.427 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, care stipulează că hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel în cazul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Analizând acest temei în raport cu motivele invocate în recursul declarat, Colegiul penal constată că acestea nu și-au găsit confirmare la examinarea recursului.

Potrivit textului recursului declarat, partea vătămată a invocat ilegalitatea hotărârilor judecătorești, pe motiv că instanțele încetând procesul penal în privința lui V.Cleaciov și E.Vescu în baza art.152 alin.(2) lit.e) Cod penal și aplicând amnistia în privința acestora, nu au ținut cont de faptul că inculpații nu au reparat prejudiciul cauzat prin infracțiune.

La acest capitol Colegiul penal atestă că, potrivit art.391 alin.(1) pct.6) Cod de procedură penală, sentința de încetare a procesului penal se adoptă dacă există alte circumstanțe care exclud sau condiționează pornirea urmăririi penale și tragerea la răspundere penală.

Subsecvent, potrivit art.107 alin.(1) și (2) Cod penal, amnistia este actul ce are ca efect înlăturarea răspunderii penale sau a pedepsei fie reducerea pedepsei aplicate sau comutarea ei, însă, nu are efecte asupra măsurilor de siguranță și asupra drepturilor persoanei vătămate.

În temeiul art.219 alin.(1) Cod de procedură penală, persoanele fizice sau juridice cărora le-au fost cauzate prejudicii materiale sau morale nemijlocit prin fapta (acțiunea sau inacțiunea) interzisă de legea penală sau în legătură cu săvârșirea acesteia pot înainta procurorului sau instanței de judecată acțiune civilă.

Conform art.221 Cod de procedură penală, acțiunea civilă în procesul penal se înaintează în baza cererii scrise a părții civile sau a reprezentantului ei în orice moment de la pornirea urmăririi penale până la terminarea cercetării judecătorești. Persoana care nu a înaintat acțiunea civilă în cadrul procesului penal, precum și persoana a cărei acțiune civilă a rămas nesoluționată, au dreptul de a înainta o asemenea acțiune în ordinea procedurii civile.

Potrivit art.61 Cod de procedură penală, parte civilă este recunoscută persoana fizică sau juridică în privința căreia există suficiente temeiuri de a considera că în urma infracțiunii i-a fost cauzat un prejudiciu material sau moral, care a depus la organul de urmărire penală sau la instanța de judecată o cerere de chemare în judecată a bănuțului, învinuțului, inculpatului sau a persoanelor care poartă răspundere patrimonială pentru faptele acestuia. Acțiunea civilă se judecă de către instanță în cadrul procesului penal dacă volumul prejudiciului este incontestabil.

Recunoașterea ca parte civilă se efectuează prin ordonanța organului de urmărire penală sau prin încheierea instanței de judecată.

Colegiul penal verificând materialele cauzei în raport cu motivele invocate în recurs constată că, în respectiva speță, partea vătămată A.Bîrsan nu a înaintat acțiune

civilă în conformitate cu prevederile art.221 Cod de procedură penală, nici la urmărirea penală, nici în instanța de judecată, mai mult, acesta a declarat că nu are pretenții materiale și morale față de inculpați.

Respectiv, partea vătămată A.Bîrsan, la data de 15.02.2017, a formulat o cerere în care indică, precum că pretențiile de ordin material le va înainta ulterior, unde își va concretiza mărimea prejudiciului material și moral (f.d.150).

Ulterior, în ședința de judecată din 20.02.2017, a formulat o altă cerere, prin care a indicat că față de inculpați nu are pretenții de ordin material și moral (f.d.152, 155).

Astfel, instanțele corect au conchis că partea vătămată nu are pretenții pecuniare față de inculpați, mai mult, instanța de recurs reiterează că în cauză nu există prejudiciu, or, partea vătămată nu a formulat cerințe ce ar fi fost valorificate prin înaintarea acțiunii civile conform prevederilor normelor procesual penale, indicate supra.

În acest context, Colegiul penal precizează faptul că argumentul recurentului potrivit căruia aplicarea instituției amnistiei nu-i este imputabilă inculpaților din considerentul că aceștia nu au reparat prejudiciul provocat părții vătămate, condiție impusă de art.10 alin.(1) lit.k) din Legea privind amnistia, nu este valabil speței, atât timp cât nu există o acțiune civilă înaintată în conformitate cu prevederile art.221 Cod de procedură penală, precum și existând cererea părții vătămate în care expres se indică că nu are pretenții materiale și morale față de inculpați.

Colegiul penal, reținând alegațiile instanțelor, prin care și-au motivat soluția de aplicare a amnistiei față de inculpați, și anume că aceștia și-au recunoscut vina în săvârșirea faptei incriminate și se căiesc sincer de cele comise, solicitând examinarea cauzei în procedura prevăzută de art.364¹ Cod de procedură penală, precum și că au formulat cerere privind amnistierea lor (f.d.146-149), le consideră juste și pertinente în vederea aplicării Legii privind amnistia.

Cu referire la argumentul recurentului, precum că hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, Colegiul remarcă că recursul repetă textul apelului, argumentele expuse de recurent fiind anterior invocate în apel, iar instanța de apel, examinându-le în ansamblu, le-a dat o apreciere corespunzătoare, conform art.414 Cod de procedură penală, pronunțându-se argumentat și detaliat asupra lor.

Subsecvent, Colegiul conchide că decizia instanței de apel cuprinde fondul apelului și temeiurile de fapt și de drept care au dus la respingerea apelului, precum și motivele adoptării soluției, ceea ce se încadrează în prevederile art.417 Cod de procedură penală.

Prin urmare, argumentele recurentului sunt neîntemeiate, decizia instanței de apel fiind bine argumentată, motivată și în concordanță cu prevederile art.394 Cod de procedură penală.

Deci, analizând materialele cauzei și hotărârea instanței de apel, Colegiul penal nu constată vreo eroare de drept gravă ce ar afecta legalitatea hotărârii judecătorești contestate.

Potrivit art.432 alin.(2) pct.4) Cod de procedură penală, instanța de recurs, examinând admisibilitatea în principiu a recursului declarat împotriva hotărârii instanței de apel, este în drept să decidă asupra inadmisibilității acestuia în cazul în care constată că este vădit neîntemeiat.

În baza celor expuse, Colegiul penal conchide că temeiul invocat de către partea vătămată nu este aplicabil din punct de vedere al prezenței erorilor de drept, care ar da temei de implicare a instanței de recurs în sensul casării hotărârii contestate și, potrivit legii, se dispune inadmisibilitatea recursului, ca fiind vădit neîntemeiat.

7. În conformitate cu prevederile art.432 alin.(1)-(2) pct.4) Cod de procedură penală, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție

DECIDE :

Inadmisibilitatea recursului ordinar declarat de către partea vătămată Bîrsan Andrei, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 08 noiembrie 2017, în cauza penală în privința lui Cleaciov Victor și Vescu Eugeniu, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 28 martie 2018.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Elena Covalenco

Iurie Diaconu